

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีความหมายดังนี้

E_1	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย/คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบที
D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชา หน้าที่พลเมืองระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นผลวิเคราะห์การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น การคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่ พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียนที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.4 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การตรวจผลงานและการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากแบบสังเกตและแบบประเมินในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผล จากนั้นนำมาเขียนเป็นความเรียงเป็นประเด็นและหัวข้อ เพื่อเป็นการสะท้อนผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเป็นผลการวิเคราะห์การทดลองใช้กิจกรรมการทดลองภาคสนามดังนี้

1.1 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 13 คน เรียนแล้ววิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพกระบวนการและผลลัพธ์ ดังตาราง 5

ตาราง 5 ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนจากคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน (E_1/E_2)

เลขที่	คะแนนระหว่างเรียน				รวมคะแนนระหว่างเรียน $E_1 = 80$	คะแนนหลังเรียน $E_2 = 80$
	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4		
	20	20	20	20	$E_1 = 80$	$E_2 = 80$
1	14	15	17	18	64	64
2	15	15	18	18	66	66
3	16	16	17	17	66	66
4	18	19	18	18	73	72
5	16	17	17	18	68	69
6	15	16	15	18	64	68

ตาราง 5 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนระหว่างเรียน				รวมคะแนน ระหว่างเรียน $E_1 = 80$	คะแนน หลังเรียน $E_2 = 80$
	หน่วยที่ 1 20	หน่วยที่ 2 20	หน่วยที่ 3 20	หน่วยที่ 4 20		
7	17	18	16	18	69	69
8	15	18	17	19	69	74
9	16	17	17	18	68	70
10	16	17	16	18	67	66
11	14	16	15	17	62	62
12	15	18	17	17	67	69
13	17	18	18	18	71	73
รวม	204	220	218	232	874	888
เฉลี่ย	15.69	16.92	16.77	17.85	67.23	68.3
ค่า E	78.46	84.62	83.85	89.23	84.04	85.38
S.D.	1.18	1.26	1.01	0.55	2.98	3.50

จากตาราง 5 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง คือ E_1/E_2 มีค่าเท่ากับ 84.04/85.38 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80 / 80

1.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent samples) มีผลวิเคราะห์ตามตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก

วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	13	30	15.08	1.71	119	1119	20.98**
หลังเรียน	13	30	24.23	2.13			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (df = 15, $t_{15} = 2.95$)

จากตาราง 6 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ผลการเปรียบเทียบของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent samples) มีผลวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	13	50	30	3.67	14.07	204.38	21.24**
หลังเรียน	13	50	44.08	1.55			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (df = 11, $t_{11} = 1.40$)

จากตาราง 7 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง ก่อนเรียนและหลังเรียน มีผลวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง

รายการ/ข้อความ	\bar{x}	S.D.	ความหมาย ของระดับเจตคติ
	(n=13)	(n=13)	
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ เป็นวิชาที่น่าสนใจ	4.08	0.76	มาก
1.2 เนื้อหารายวิชาหน้าที่พลเมืองฯ ไม่น่าเบื่อ	4.08	0.76	มาก*
1.3 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ทำให้เราปฏิบัติตนเป็นคนดี เด็กดีของพ่อแม่และครูบาอาจารย์ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ทำให้เราปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชุมชน สังคม และประเทศชาติได้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ มีเนื้อหาไม่ยากเกินที่จะทำความเข้าใจ	4.15	0.69	มาก*
1.6 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ทำให้เราระมัดระวังตัวในการดำรงชีวิต	4.46	0.52	มาก
1.7 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ มีความสำคัญมากจำเป็นต้องเรียน	4.08	0.64	มาก*
1.8 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ช่วยให้เราอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.62	0.51	มากที่สุด
1.9 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเราให้ดีขึ้น	4.46	0.52	มาก
1.10 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ สามารถจัดกิจกรรมการสอนได้หลากหลาย	4.08	0.64	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ/ข้อความ	\bar{x}	S.D.	ความหมาย ของระดับเจตคติ
	(n=13)	(n=13)	
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.1 การสอนวิชาพลเมืองฯ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน	4.23	0.44	มาก
2.2 การสอนวิชาพลเมืองฯ ทำให้นักเรียนเกิดแนวความคิดที่หลากหลาย	4.46	0.52	มาก
2.3 การสอนวิชาพลเมืองฯ ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดและสามารถคิดวิเคราะห์ได้	4.62	0.51	มากที่สุด
2.4 การสอนวิชาพลเมืองฯ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ	4.08	0.64	มาก*
2.5 การสอนวิชาพลเมืองฯ ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน	4.00	0.58	มาก*
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน			
3.1 วิชาพลเมืองฯ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.23	0.73	มาก
3.2 การสอนวิชาพลเมืองฯ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ	4.46	0.52	มาก
3.3 การสอนวิชาพลเมืองฯ จำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้เรียนได้เข้าใจขึ้น	4.00	0.71	มาก*
3.4 การสอนวิชาพลเมืองฯ จำเป็นต้องไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด*
4. ด้านการวัดและประเมินผล			
4.1 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ มีวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.58	มาก
4.2 วิธีการวัดและประเมินผลในวิชาหน้าที่พลเมืองฯ ทำได้โดยการทดสอบด้วยแบบทดสอบที่หลากหลาย	4.38	0.51	มาก
4.3 ผู้เรียนมีความพึงพอใจในวิธีการวัดและประเมินผลของวิชาหน้าที่พลเมืองฯ	4.62	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.37	0.51	มาก

* เป็นคำถามเชิงนิเสธที่ผู้วิจัยได้ปรับเป็นคำถามเชิงนิมานแล้ว

จากตาราง 8 พบว่า ระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาหน้าที่พลเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.51) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าเจตคติของนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อความในลักษณะด้านบวก อยู่ในระดับมากที่สุดมี 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน มี 2 ข้อ คือ วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ทำให้เราปฏิบัติตนเป็นคนดี เด็กดีของพ่อแม่และครูบาอาจารย์ได้ และ วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ทำให้เราปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อาจแปลความเป็นนัยหนึ่งได้ว่านักเรียนทุกคนเห็นด้วยกับข้อความนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดรองลงมาเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ วิชาหน้าที่พลเมืองฯ ช่วยให้เราอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการสอนวิชาพลเมืองฯ ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิด และสามารถคิดวิเคราะห์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 และ 0.52 ตามลำดับ ส่วนข้อความด้านลบที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ที่กลับข้อความแล้ว คือ การสอนวิชาพลเมืองฯ จำเป็นต้องไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาอยู่ในระดับมากคือ วิชาหน้าที่พลเมืองฯ มีเนื้อหาไม่ยากเกินที่จะทำความเข้าใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ส่วนค่าเฉลี่ยรองลงมาอยู่ในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ เนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองฯ มีความน่าเบื่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 วิชาหน้าที่พลเมืองฯ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การตรวจผลงานและการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากแบบสังเกตและแบบประเมินในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผลของการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการดังนี้

2.1 พัฒนาการคิดวิเคราะห์

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น โดยมีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการแยกแยะข้อมูลต่างๆ ของเนื้อหาสาระในบทเรียน

ใบความรู้เพิ่มเติม หรือความรู้อื่นๆ ที่ครูสอดแทรก เพื่อให้รู้ว่าข้อมูลใดบ้างเป็นข้อมูลหลัก ข้อมูลรอง ข้อเท็จจริง ความสำคัญ หลักการ หรือความสัมพันธ์ต่างๆ และรวมไปถึงการที่ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อภาพ เรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ อย่างรอบคอบ และการที่สามารถเขียนตอบคำถาม สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับออกมาในรูปแบบผังกราฟิกต่างๆ ให้ดีขึ้น โดยจากการสัมภาษณ์นักเรียน ดังนี้

“...การเรียนในวันนี้ช่วยให้หนูได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ ครูให้ฝึกคิดแยกแยะเรื่องต่างๆ จากที่เรียนในหนังสือ และนำไปใช้คิดในชีวิตประจำวันเราเองได้ด้วย...”

“...การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์ต่อตัวเรามาก เพราะทำให้เราฉลาดขึ้น คิดได้ว่าสิ่งไหนควรทำ ไม่ควรทำ อันไหนผิด อันไหนถูกค่ะ...”

“...ผมสนุกครับที่ได้ฝึกคิด สามารถคิดเองเป็นได้ จากบางครั้งชอบลอกงานคนอื่น ตอนนี้นำเองเป็นแล้วครับ...”

“...การที่ให้พวกเราได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน จะช่วยให้เพื่อนรู้จักฟังกันมากขึ้นด้วยค่ะ ถึงแม้ว่าบางครั้งความเห็นไม่ตรงกัน อาจทะเลาะกันบ้างเล็กน้อย แต่ต้องยอมฟังเหตุผลและเสียงข้างมากอยู่ดี...”

“...ชอบที่ได้ทำงาน แบบวาดภาพ วาดผังความคิดต่างๆ เรียนไม่เครียดดี สนุกที่ได้ระบายสี ดีกว่าสั่งงานจุด กับทำแบบฝึกในใบงานอีกค่ะ...”

“...ตอนแรกยังไม่ชินที่เรียนแบบนี้ เพราะไม่เคย ตอนนีชินแล้วครับ เพราะทำงานสนุกดี ได้เถียงกับเพื่อนด้วย แต่เป็นการเถียงแบบมีเหตุผลครับ...”

จากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ การที่ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของตนเอง และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ลักษณะการตอบคำถามในใบงาน การเขียนอธิบายเหตุผลของการเกิดสถานการณ์ต่างๆ และการออกแบบการเขียน ผังกราฟิก การทำแบบฝึกการคิดวิเคราะห์ในใบงานต่างๆ พบว่า นักเรียนสามารถที่จะเขียนผังกราฟิกได้หลากหลายขึ้น และมีความถูกต้องสวยงามมากขึ้น ตามลำดับขั้นตอน มีรายละเอียดครอบคลุม ครบถ้วน พร้อมทั้งนักเรียนเกิดความภูมิใจในตัวเองผลงานของตนเองมากขึ้น เนื่องจากเป็นผลงานที่ตั้งใจทำ จากความสามารถของตนโดยเฉพาะ และสร้างจากความคิดของตนเอง ไม่ได้เลียนแบบจากใคร

2.2 พัฒนาการกระบวนการแสวงหาความรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีการวางแผนทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน หรือชิ้นงานต่างๆ เป็นการช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ เติบโตปัญหา และสามารถแก้ไขอย่างเป็นระบบขึ้น ซึ่งผู้เรียนได้สะท้อนผลออกมาจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...พวกเราทำแบบฝึกในใบงานต่างๆ ได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม เมื่อเข้าใจแล้วว่ามามีวิธีการตอบอย่างไร มันจะมีบอกในใบความรู้ที่ได้ครับ...”

“...การที่เราได้หาคำตอบของปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง รู้สึกภูมิใจในตนเองขึ้นมาเลยคะ...”

“...การหาหนังสือในห้องสมุดให้ตรงกับเรื่องที่เรียน เป็นอะไรที่สนุกมาก เพราะได้แข่งกันทำงานกับเพื่อน ว่าใครจะได้คะแนนมากกว่ากัน...”

จากข้างต้น แสดงให้เห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบนี้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2.3 พัฒนาการกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการทำงานกลุ่ม

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับผังกราฟิก ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักความสามารถของตนเองและผู้อื่น เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนมีการพัฒนาการทำงานกลุ่มได้ดีขึ้นตอบในใบงานต่างๆ โดยการทำงานร่วมกันกับเพื่อนๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลายประการ และนักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีพลเมืองที่ดีได้จริงตามเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ตนเรียนรู้มา ซึ่งผู้เรียนได้สะท้อนผลออกมาจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...การเรียนในวันนี้ได้ทำงานกลุ่ม เพื่อนในกลุ่มช่วยงานกันดี...”

“...หนูดีใจมากเลยคะที่เพื่อนในกลุ่มช่วยกันทำงาน ข้อไหนหนูทำไม่ได้เพื่อนก็ช่วยบอกคะ...”

“...เรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้กันก็ดีนะคะ เพราะจะได้รู้ว่าแต่ละคนคิดอย่างไร รู้เพิ่มจากที่เราไม่รู้มากขึ้นด้วยค่ะ

จากข้างต้น แสดงให้เห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบนี้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มทำงานร่วมกันตามหลักประชาธิปไตย มีการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี และสามารถปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีและพลเมืองที่ดีได้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี